

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 14.8.2006
KOM(2006) 458 endelig

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

**om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og
om tilståelse af fordele til det**

(forelagt af Kommissionen)

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. FORSLAGETS BAGGRUND

1.1. Begrundelse og formål

Der foreslås en rådsbeslutning efter Euratom-traktatens artikel 49 om oprettelse af et fællesforetagende, der kan formidle Euratoms bidrag til det foreslåede internationale fusionsforskningsprojekt ITER og visse dertil knyttede fusionsforskningsaktiviteter.

Rådet instruerede ved en afgørelse af 16. november 2000 Kommissionen om at føre forhandlinger om internationale rammer, der giver mulighed for i fællesskab at forberede oprettelsen af en juridisk enhed til i givet fald at stå for opførelse og drift af ITER.

I denne forbindelse bemyndigede Rådet i november 2003 Kommissionen "*til at indstille Cadarache (Frankrig) som det europæiske forslag til ITER's placering. Rådet besluttede samtidig, ligeledes med enstemmighed, at ITER's europæiske retlige enhed skal placeres i Spanien ...*"¹.

Rådet traf den 26. november 2006 afgørelse² om at ændre forhandlingsdirektiverne af 16. november 2000 og gjorde i den forbindelse gennemførelsen af ITER-projektet i Europa inden for rammerne af den "bredere strategi" for fusionsenergi til hovedsporet for de fusionsforskningsaktiviteter, der skal gennemføres under Euratoms forskningsprogrammer.

Forhandlingsparterne³ nåede i juni 2005 til enighed om at bygge ITER-anlægget i Europa. Den foreslåede internationale aftale om at oprette en international fusionsenergiorganisation for ITER, der skal forestå den fælles gennemførelse af ITER-projektet (herefter "ITER-aftalen" og "ITER-organisationen"), blev parferet den 24. maj 2006⁴ og er forelagt Rådet til godkendelse efter Euratom-traktatens artikel 101.

Efter ITER-aftalen skal Euratom bl.a. forpligte sig til

- at oprette et "internt agentur", hvorigennem Euratom skal bidrage til at finansiere ITER-organisationen, herunder med naturaliebidrag og personaleressourcer
- at støtte forberedelsen af ITER-projektets anlægsareal i overensstemmelse med Euratoms særlige værftsforpligtelser.

Derudover vil Euratom yde naturalier og pengebidrag til aktiviteter, der foregår i Japan som led i den 'bredere strategi', i første omgang i henhold til en bilateral aftale.

¹ Konklusioner fra den 2547. samling i Rådet (konkurrenceevne) 26.-27. november 2003, 15397/03.

² Konklusioner fra den 2624. samling i Rådet (konkurrenceevne) 25.-26. november 2004, 14687/04.

³ Euratom, Folkerepublikken Kina, Korea, Indien, Japan, Den Russiske Føderation og De Forenede Stater.

⁴ KOM(2006) 240.

Med beslutningen af 30. september 2002⁵ vedtog Rådet særprogrammet (Euratom) for forskning og uddannelse på området kerneenergi (2002-2006), hvor det hedder, at *"når beslutningen [om at realisere ITER-projektet] først er truffet, skal der ske en tilpasning af de europæiske Euratom-partners nuværende indsats inden for fusion og organisationsændringer, navnlig med henblik på fælles styring af EU's bidrag til ITER"*.

Euratoms forpligtelser bliver omfattende og vidtspændende. De går f.eks. ud på at anskaffe højteknologiske komponenter efter de fastsatte specifikationer og inden for den tidsramme, der må holdes af hensyn til projektets gennemførelse, at stille dem til rådighed for den kommende ITER-organisation og at understøtte de tilknyttede forsknings- og udviklingsopgaver. Deres omfang og bredde gør nødvendigt at oprette en særlig enhed med status af juridisk person, der kan handle smidigt og reagere kvikt og forretningsmæssigt.

I en meddelelse til Rådet af 28. februar 2003⁶ har Kommissionen gjort rede for, hvordan det gik med forhandlingerne om ITER, herunder den påtænkte struktur for forvaltningen af det europæiske bidrag til ITER-organisationen. Efter høring af de berørte parter blev det anset for rimeligt, at denne struktur burde etableres som en juridisk enhed i form af et fællesforetagende på grundlag af Euratom-traktatens artikel 45-51 (afsnit II, kapitel 5).

I Kommissionens forslag⁷ til Euratoms syvende rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2007-2011) og det tilhørende særprogramforslag⁸ (herefter "RP7") indgår etableringen af en juridisk enhed i form af et fællesforetagende, hvis finansiering der er taget højde for.

Det foreslåede fællesforetagende, "Det Europæiske Fællesforetagende for ITER og Fusionsenergiudvikling", bliver det mest effektive middel til at levere Euratom-bidraget til ITER-organisationen og aktiviteterne i "den bredere strategi" samt - på længere sigt - til at forberede opførelsen af fusionsdrevne demonstrationskraftværker (DEMO-værker) og dertil knyttede anlæg som det internationale anlæg for bestråling af fusionsmaterialer (IFMIF: "International Fusion Materials Irradiation Facility").

1.2. Generel baggrund

Over for den stigende globale energiefterspørgsel og de økonomiske, politiske og miljømæssige farer ved fortsat afhængighed af fossile brændsler er der udsigt til, at fusionsenergi i løbet af nogle årtier kan bidrage væsentligt til opbygningen af et varieret, bæredygtigt og sikkert energiforsyningssystem.

Verden over har man gjort sig intense anstrengelser for at tæmme fusionsenergien, og fremskridtene har været store. Europa har lagt sig i spidsen, ikke mindst takket være integrationen af de nationale fusionsprogrammer i Euratoms fælles fusionsforskningsprogram, der bl.a. har omfattet et fællesforetagende i henhold til Euratom-

⁵ EFT L 294 af 29.10.2002, s. 74.

⁶ KOM(2003) 215.

⁷ KOM(2006) 364.

⁸ KOM(2005) 445.

traktaten, som har opført og drevet JET (Joint European Torus), verdens største fusionsanlæg.

Det europæiske fusionsprogramms langsigtede mål er at bygge fælles, økonomisk levedygtige demonstrationsreaktorer. Denne strategis første delmål er at opføre og drive ITER ("*vejen*") - et stort forsøgsanlæg, der skal påvise, at det er videnskabeligt og teknisk muligt at udnytte fusionsprocessen som energikilde i stor skala med sikkerheds- og miljømæssige fordele.

Som et overordentlig omfattende og videnskabeligt og teknisk udfordrende projekt har det internationale samarbejde om ITER foreløbig været sytten år. Efter en skitseprojekteringsfase blev den tekniske detailprojektering (*EDA: Engineering Design Activities*) gennemført i IAEA's regi mellem 1992 og 2001⁹ i henhold til en mellemstatslig aftale.

Efter detailprojekteringen og grundige videnskabelige, tekniske og økonomiske vurderinger hos de enkelte parter i aftalen¹⁰ konkluderede ITER-rådet, at målene var blevet opfyldt, og anbefalede parterne at *træffe de nødvendige foranstaltninger til at iværksætte en fælles gennemførelse af ITER som næste skridt til udvikling af fusion som energikilde til fredelige formål*¹¹.

Siden 2001 har der været ført forhandlinger om en international aftale om gennemførelse af ITER-projektet. De fire oprindelige deltagere i samarbejdet - Euratom, Japan Den Russiske Føderation og USA - har nu fået tilslutning fra Kina, Korea og Indien, så over halvdelen af verdens befolkning nu er repræsenteret.

Under ITER-forhandlingerne har parterne også drøftet supplerende fælles fusionsforskning som led i en "bredere strategi" for hurtig virkeliggørelse af kernefusion som energikilde. Rådet noterede sig fordelene ved en sådan fremgangsmåde i konklusionerne af 24. september 2004¹², og i Rådets afgørelse af 26. november 2004¹³ fik Kommissionen bemyndigelse til at lade finansierings- og omkostningsdelingsordningerne i forbindelse med opførelsen af ITER omfatte "*europæisk deltagelse i samarbejde om forskningsaktiviteter på internationalt niveau inden for en bredere strategi for virkeliggørelsen af fusionsenergi*". I denne forbindelse tilbyder Euratom at deltage i et antal fusionsforskningsprojekter af gensidig interesse inden for rammerne af det privilegerede partnerskab, der er under udformning med Japan. Projekterne skal følge en tidsplan, der passer ind i ITER-projektets opførelsesfase.

I henhold til den enighed parterne nåede frem til i juni 2005 om at opføre ITER i Europa (Cadarache i Frankrig), og efter den forventelige indgåelse af ITER-aftalen skal alle kommende parter oprette 'interne agenturer', hvorigennem de nødvendige bidrag til ITER-organisationen skal kanaliseres. Samtidig har Kommissionen afsluttet forhandlingerne om en aftale mellem Japan og Euratom om en juridisk ramme for aktiviteterne i "den bredere strategi". Efter den aftale skal det Euratoms interne

⁹ Technical Basis for the ITER-FEAT Outline Design 2001, ITER EDA Documentation Series No 19 (Wien: IAEA)

¹⁰ EU Domestic Assessment of the ITER-FEAT Final Design Report, maj 2001.

¹¹ Final Report of the ITER EDA, ITER EDA Documentation Series No. 21, IAEA, Wien, 2001.

¹² Konklusioner fra den 2605. samling i Rådet (konkurrenceevne) den 24. september 2004, 12487/04.

¹³ Konklusioner fra den 2624. samling i Rådet (konkurrenceevne) 25.-26. november 2004, 14687/04.

ITER-agentur varetage Euratoms opgaver i forbindelse med "den bredere strategi". Maksimal synergi tilstræbes ved også at betro Euratoms interne ITER-agentur den opgave at forberede opførelsen af et DEMO-værk og dertil knyttede anlæg som f.eks. IFMIF.

2. PARTSHØRING OG KONSEKVENSANALYSE

I overensstemmelse med Euratom-traktatens artikel 46 har Kommissionen gennemført en omfattende høring af alle berørte parter, herunder Det Rådgivende Udvalg for Fusionsprogrammet¹⁴ og associeringerne¹⁵. For at udnytte erfaringerne fra integrationen af fusionsaktiviteterne i Europa, især i JET, lancerede Kommissionen en bred debat i 2001¹⁶. Ikke mindst har Det Rådgivende Udvalg for Fusionsprogrammet nedsat undergrupper for at undersøge sagen grundigt og som resultat heraf peget på, at der er brug for en ny juridisk enhed med mandat til at levere bidragene til ITER, "den bredere strategi" og forberedelsen af DEMO's opførelse¹⁷.

Da Kommissionen udarbejdede forslagene til RP7, analyserede den grundigt konsekvenserne på grundlag af materiale fra berørte parter, interne og eksterne evalueringer og andre undersøgelser samt bidrag fra anerkendte europæiske evaluerings- og konsekvensvurderingsekspert¹⁸. Her drøftedes også fusionsforskningens betydning og ITER, og det blev påpeget, at det fuldt integrerede europæiske fusionsprogram er et forbillede for det europæiske forskningsrum.

Det europæiske fusionsprogram producerer årligt cirka 2.000 videnskabelige publikationer, støtter forskeruddannelse på højt niveau gennem 4-5 sommerskoler og workshops hvert år og sætter gang i innovation, teknologioverførsel, spinoff-virksomhed og udvikling af avanceret teknologi gennem talrige kontakter i erhvervslivet¹⁹. Dertil kommer at EU's ledende rolle på dette område styrker erhvervslivets konkurrenceevne inden for tilknyttede teknologier (f.eks. superledende magneter).

Ved at investere i forskning, herunder i kernefusion, opnår man som påpeget i konsekvensanalysen af syvende rammeprogram, at der opstår en kritisk ressourcemasse, at viden spredes og faciliteter deles hen over landegrænserne, at resultatformidlingen stimuleres og forskningsmekanismerne effektiviseres. Man opnår også store langsigtede virkninger, som hovedsagelig skyldes økonomiske multiplikatoreffekter. Derudover vil opførelsen og driften af ITER i Europa give en betydelig direkte industriel og økonomisk gevinst, som vil hæve Europas konkurrenceevne og styrke erhvervslivet.

¹⁴ Rådgivende udvalg i tilknytning til Euratoms særprogram for forsknings og uddannelse inden for nuklear energi (fusion).

¹⁵ Med 'associeringer' henvises der til de associeringskontrakter, der er indgået om gennemførelse af en del af fusionsprogrammet mellem Euratom og laboratorier i medlemsstater eller associerede stater, eller til parter i dem.

¹⁶ KOM(2003) 215.

¹⁷ Rapport til Det Rådgivende Udvalg for Fusionsprogrammet fra ad hoc-arbejdsgruppen vedrørende ELE/EFEDO, EUR (05) CCE-FU 30/3.1

¹⁸ SEC(2005) 430 og <http://www.cordis.lu/fp7/debate.htm>

¹⁹ EUR 20229, "Fusion energy – Moving forward", 2003

Undersøgelsesresultaterne har ført Kommissionen frem til at se positivt på forslaget om at oprette et fællesforetagende, som skal varetage Euratoms opgaver i forhold til ITER-organisationen, "den bredere strategi" og opførelsen af DEMO, idet dette vil ligge på linje med det langsigtede mål for det europæiske fusionsforskningsprogram og styrke industriens konkurrenceevne.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- Resumé af forslaget

ITER-aftalen forpligter Euratom til at oprette et internt agentur som kanal for bidragene til ITER-organisationen. Det ville ikke være fornuftigt for et så stort og teknisk komplekst projekt at lade Kommissionen selv forvalte dette bidrag, og derudover stiller Euratom-traktaten kun den mulighed til rådighed at oprette et fællesforetagende med hjemmel i traktatens artikel 45-51, dvs. kapitel 5 i afsnit II. Fællesforetagendet JET, som blev oprettet efter de samme traktatbestemmelser, har demonstreret effektiviteten af dette juridiske instrument. Med grundlag i denne erfaring foreslår Kommissionen derfor at der oprettes et fællesforetagende, som skal varetage Euratoms forpligtelser over for ITER-organisationen og de aktiviteter, der foregår som led i "den bredere strategi", samt forberede opførelsen af DEMO. Kommissionen foreslår også, at fællesforetagendet får tildelt de fordele, som traktatens bilag III giver mulighed for.

- Retsgrundlag

Euratom-traktatens artikel 45 i afsnit II, kapitel 5, fastsætter, at "*virksomheder, der er af ganske særlig betydning for kerneindustriens udvikling inden for Fællesskabet, kan konstitueres som Fællesforetagender*". Da fællesforetagendet skal spille en central rolle for fastholdelsen af Europas strategiske position inden for fusionsforskningen, er begrundelsen for at gribe til dette kapitel klar. JET-projektet har givet Fællesskabet omfattende erfaringer med at oprette, drive og afvikle et sådant fællesforetagende. Kommissionen har iværksat en undersøgelse og er positivt indstillet til denne måde at gå frem på.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

I finansieringsoversigten til dette beslutningsforslag, gøres der rede for de budgetmæssige virkninger og de menneskelige og administrative ressourcer, og der gives også vejledende tal for perioden 2007-2016 og længere frem. Medlemmernes bidrag er fastsat i vedtægternes artikel 12 og bilag II. I bilaget fastsættes en overordnet ramme, der skal fyldes ud i en særlig finansforordning for fællesforetagendet.

5. FORBEREDELSE

Udover at varetage de opgaver, der er fastsat i Euratom-traktatens artikel 51, skal Kommissionen for at efterkomme sine både politiske og juridiske forpligtelser efter ITER-aftalen, allerede inden Rådets træffer afgørelse om vedtægterne, gøre forberedelser, der sikrer, at fællesforetagendet kan påbegynde sin virksomhed til tiden. Forberedelserne indebærer navnlig

- at personalerekrutteringen indledes med forbehold af, at organisationen faktisk bliver oprettet og budgetmidlerne stillet til rådighed, således at den formelle ansettelse kan finde sted, så snart fællesforetagendet er oprettet
- at alle nødvendige skridt tages til at udforme udkast til dokumenter som finansforordning, forretningsorden, projektplan, regler om intellektuel ejendom mv.
- at alle nødvendige skridt tages til at sikre, at fællesforetagendet er driftsklart fra første dag, dvs. forberedelse af anskaffelser, udvikling af logistiske systemer osv.

6. GENNEMGANG AF FORSLAGET

Fællesforetagendets navn og dets hjemsted i Barcelona, Spanien, fastsættes i vedtægternes artikel 1 i overensstemmelse med Rådets konklusioner fra november 2003 og de spanske myndigheders efterfølgende afgørelser. Medlemmer af fællesforetagendet bliver, udover Euratom, Den Europæiske Unions medlemsstater og de associerede tredjelande, der har indgået samarbejdsaftaler om fusionsforskning med Euratom og udtrykt ønske om at blive medlemmer af fællesforetagendet.

Fællesforetagendets mål og virksomhed defineres i vedtægternes artikel 2 og 3 i overensstemmelse med resultatet af den undersøgelse Kommissionen iværksatte. Højest prioriteret er de mål, der har betydning for fællesforetagendets rolle som Euratoms interne agentur for ITER. Aktivitetsprogrammet for DEMO-forberedelserne forventes opbygget gradvis.

Når ITER er ved at være opført (om otte-ti år), skal det evalueres, i hvor langt fællesforetagendet er nået på vejen mod de opstillede mål. Afhængigt af hvordan evalueringen falder ud, kan der blive tale om at ændre dets formål og aktiviteter efter vedtægternes artikel 21.

I vedtægternes artikel 4 bekræftes fællesforetagendets status som juridisk person, jf. traktatens artikel 49; det er afgørende for foretagendets evne til at indgå kontrakter og udføre de opgaver, det får betroet, effektivt og forretningsmæssigt.

I vedtægternes artikel 5 fastsættes det, hvilke ledelsesinstanser fællesforetagendet har: bestyrelsen, som bistås af et forretningsudvalg, og direktøren. Hvert medlem af foretagendet får to medlemmer i bestyrelsen, så den også kan rumme videnskabelig og teknisk sagkundskab. Bestyrelsens virksomhed rækker fra udnævnelse af direktøren til godkendelse af arbejdsprogrammerne og de tilhørende budgetter.

I vedtægternes bilag I fastsættes det på grundlag af det system, der gælder for EFDA, hvordan stemmerettighederne fordeles på bestyrelsesmedlemmerne²⁰. Nye medlemmers stemmeret fastsættes af bestyrelsen under hensyntagen til samarbejdsaftaler med Euratom; det skulle gøre det unødvendigt at ændre vedtægterne, hver gang nye medlemmer kommer til, hvad det var med JET.

²⁰

European Fusion Development Agreement (kontrakt ERB-5035-CT-99-0001, senest ændret ved FU36-CT-2004-00123).

Forretningsudvalgets medlemmer udpeges kollektivt af bestyrelsen blandt personer med høj anseelse (artikel 7). Forretningsudvalget får brug for at mødes hyppigt, og dets hovedopgave bliver at godkende kontrakter. Af hensyn til arbejds effektiviteten får forretningsudvalget 13 medlemmer, hvoraf mindst halvdelen skal udskiftes hvert andet år på grund af deres opgavers følsomhed.

Fordi det er Euratoms juridiske forpligtelser, fællesforetagendet skal varetage, og fordi Fællesskabets finansieringsbyrde er så stor både i absolutte tal og som andel af den samlede finansiering, skal flertalsafgørelser både i bestyrelsen og i forretningsudvalget træffes med Euratoms stemmer for at have gyldighed (artikel 6 og 7). Bestyrelsen skal træffe passende foranstaltninger og fastsætter regler, der gør det muligt at håndtere potentielle interessekonflikter fornuftigt. Disse foranstaltninger skal også anvendes af forretningsudvalget og det eller de videnskabelige programråd.

Direktøren (se vedtægternes artikel 8) er fællesforetagendets øverste ansvarlige for de daglige opgaver og dets retlige repræsentant. Han/hun skal underskrive alle kontrakter på fællesforetagendets vegne og opstille ansættelseskontrakter med personalet. Direktøren har et bredt spektrum af opgaver og ansvarsområder.

Til at rådgive om arbejdsprogrammerne (se artikel 11) og sikre, at de er videnskabeligt og teknisk komplementære i forhold til andre aktiviteter under Euratoms fusionsprogram (f.eks. EDFA og associeringerne), nedsættes der efter artikel 9 et eller flere videnskabelige programråd, hvis medlemmer udpeges af bestyrelsen.

Alt personale ansættes efter de regler og forskrifter, der gælder for tjenestemænd og øvrige ansatte ved De Europæiske Fællesskaber (artikel 10). Dette i modsætning til JET, hvor der var to personalekategorier, og det førte til sagsanlæg med fordringer mod Kommissionen. Desuden vil denne ordning sætte fællesforetagendet i stand til at tiltrække personer med de høje videnskabelige, tekniske og administrative kvalifikationer, der er brug for.

I vedtægternes artikel 12 redegøres der for fællesforetagendets ressourcer i hovedtræk. Medlemmerne kan yde kontant- og naturaliebidrag. Selvom Euratom yder det største bidrag, skal de andre medlemmer også betale et beskedent kontingent. Disse årlige medlemsbidrag vil højst udgøre 10 % af fællesforetagendets administrationsomkostninger og beregnes forholdsmæssigt ud fra hvert medlems bidrag til Euratoms fusionsprogram som beskrevet i bilag II.

På grund af den særlige karakter af fællesforetagendets aktiviteter er det nødvendigt at opstille en særlig finansforordning med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, der tillader foretagendet at operere forretningsmæssigt og samtidig sikrer kontrolmuligheder med henblik på forsvarlig økonomisk forvaltning og beskyttelse af Fællesskabets interesser. Der vil blive mulighed for at indgå kontrakter efter udbud og kontrakter med omkostningsdeling. Finansforordningen skal vedtages af bestyrelsen med Kommissionens samtykke efter reglerne i vedtægternes bilag III.

Revisions- og tilsynsordninger beskrives i artikel 15 og bilag III og omfatter bl.a. etablering af en intern revisionsenhed med reference til direktøren, Revisionsrettens gennemgang af regnskaberne og foranstaltninger, der skal lette OLAF's gennemførelse af interne undersøgelser.

Som anført i vedtægternes artikel 16 kan nye medlemmer tilslutte sig fællesforetagendet enten fordi de tiltræder Euratom, eller fordi de som associerede tredjelande har indgået samarbejdsaftaler med Euratom på området kontrolleret termionuklear fusion og ytrer ønske om at blive medlemmer af fællesforetagendet.

Artikel 17 sætter fællesforetagendets levetid til 35 år, hvad der både svarer til tidsplanen for opførelse og drift af ITER og til "genvejen" til fusionsenergi, hvis mål er at nå frem til elproduktion i stor skala inden for en rimelig tidshorisont. Perioden kan forlænges efter fremgangsmåden i vedtægtens artikel 21.

Som vært for fællesforetagendet vil Spanien stille en lokalitet til rådighed og yde anden støtte udover de fordele, der er omhandlet i traktatens bilag III. Herom skal der indgås en særlig aftale mellem fællesforetagendet og Spanien (artikel 18). Resten af vedtægtsartiklerne handler om afvikling af fællesforetagendet, ejendomsret og fordeling af rettigheder, ændring af vedtægterne og tvistbilæggelse.

RÅDETS BESLUTNING

om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 45 til 49,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²¹,

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I kraft af stærk, vedvarende og samordnet støtte fra forsknings- og uddannelsesprogrammerne under Det Europæiske Atomenergifællesskab ("Euratom") og i kraft af den viden- og kompetenceudvikling, der finder sted i de nationale fusionsforskningslaboratorier, har Fællesskabet skabt et fuldt integreret enhedsprogram for fusionsforskning, som har opnået førerskabet i den internationale udvikling af fusionsenergi som en potentielt grænseløs, sikker, bæredygtig, miljømæssigt forsvarlig og økonomisk konkurrencedygtig energikilde.
- (2) Lanceringen i 1978 af fusionsforskningsprojektet JET (Joint European Torus)²², som har opfyldt eller overtruffet alle sine projektmål og herunder demonstreret frigivelse af signifikante mængder fusionsenergi under kontrollerede forhold og derpå fastholdt verdensrekorder for både fusionskraft og fusionsenergi, har vist, at det giver bonus at lægge sine ressourcer og kompetencer i en samlet pulje på EU-plan i form af et fællesforetagende.
- (3) Fællesskabet har været en drivende kraft i tilrettelæggelsen af det internationale fusionsforskningsprojekt, der skulle blive næste skridt på vejen, ITER, som begyndte med skitseprojekteringen i 1988²³ og i 1992 fortsatte med den tekniske projektering²⁴; aftalen herom blev forlænget med tre år i 1998²⁵ og allerede i 1994 fulgt op med en supplerende aftale²⁶, der i 2001 resulterede i et helt integreret, komplet teknisk detailprojekt²⁷ til et forskningsanlæg, der skal påvise, at kernefusion er en energikilde,

²¹ EUT C , , s. .

²² EFT L 151, 7.6.1978, s. 10.

²³ EFT L 102, 24.4.1988, s. 31.

²⁴ EFT L 244, 26.8.1992.

²⁵ EFT L 335, 19.12.1998, s. 62.

²⁶ EFT L 114, 5.5.1994, s. 25.

²⁷ Technical Basis for the ITER-FEAT Outline Design 2001, ITER EDA Documentation Series No 19 (Wien: IAEA)

som Fællesskabet kan få stort udbytte af, især ud fra hensynet til den langsigtede forsyningssikkerhed og spredning af energikilderne.

- (4) De syv parter i ITER-forhandlingerne (Euratom, Indien, Japan, Folkerepublikken Kina, Rusland og De Forenede Stater), som repræsenterer over halvdelen af verden samlede befolkning, har indgået en aftale om oprettelse af Den Internationale Fusionsenergiorganisation for ITER, der skal forestå den fælles gennemførelse af ITER-projektet²⁸ (herefter "ITER-aftalen"), hvorved der oprettes en international fusionsenergiorganisation for ITER (herefter "ITER-organisationen") med hovedkvarter i St. Paul-lez-Durance (Frankrig).
- (5) ITER-aftalen fastsætter, at alle parter bidrager til ITER-organisationen via egnede juridiske enheder benævnt "interne agenturer". Euratoms interne agentur bør oprettes hurtigst muligt for at sikre, at opførelsen af ITER kan komme i gang uden forsinkelse, og fordi Euratom som værtspart har et særligt ansvar, herunder betaler det største bidrag og står for forberedelsen af anlægsstedet.
- (6) Euratom og Japan har indgået en bilateral aftale om fælles gennemførelse af aktiviteter under "den bredere strategi"²⁹ (herefter "aftalen med Japan om 'den bredere strategi'"); i den fastlægges der supplerende fælles fusionsforskningsaktiviteter, der skal udføres som led i en "bredere strategi" for hurtig realisering af fusionsenergi, og som der blev opnået enighed om under forhandlingerne om ITER-aftalen. Ifølge aftalen med Japan om "den bredere strategi" skal disse aktiviteter under "den bredere strategi" gennemføres af Euratom med dets interne agentur som udførende organ.
- (7) I forbindelse med den "genvej" til fusionsenergien, en gruppe uafhængige eksperter undersøgte efter anmodning fra forskningsministrene under det belgiske formandskab³⁰, bør også gennemførelsen af et langsigtet program, der skal forberede opførelsen af demonstrationsreaktorer med tilhørende anlæg for at styrke Europas industrielle konkurrenceevne på dette område, overdrages til Euratoms interne agentur for at maksimere synergien og stordriftsfordelene.
- (8) Ved en enstemmig afgørelse bemyndigede Rådet den. 26.-27. november 2003 Kommissionen til at fremføre Frankrig som værtsstat og Cadarache som placeringsmulighed for ITER, og besluttede, at Euratoms interne agentur skulle ligge i Spanien³¹.
- (9) Den fundamentale betydning, som ITER-projektet og aktiviteterne under "den bredere strategi" har for muligheden af at tæmme kernefusionsprocesserne og udnytte dem som en potentielt grænseløs, sikker, bæredygtig, miljømæssigt forsvarlig og økonomisk konkurrencedygtig energikilde, gør det nødvendigt at etablere Euratoms interne agentur som et fællesforetagende i medfør af Euratom-traktatens kapitel V.
- (10) Fællesforetagendet skal stå for offentlige forskningsaktiviteter af europæisk og international interesse og varetage opfyldelsen af forpligtelser efter internationale aftaler; det bør betragtes som et internationalt organ som defineret i artikel 15, stk. 10,

²⁸ EUT C , , s. .

²⁹ EUT C , , s. .

³⁰ Konklusioner fra ekspertmødet den 27. november 2001 om en genvej til fusionsenergi.

³¹ Konklusioner fra den 2547. samling i Rådet (konkurrenceevne) 26.-27. november 2003, 15397/03.

andet led, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter³², artikel 23, stk. 1, andet led, i Rådets direktiv 92/12/EØF af 25. februar 1992 om den generelle ordning for punkt-afgiftspligtige varer, om oplægning og omsætning heraf samt om kontrol hermed³³, i artikel 22 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester³⁴ samt i artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter³⁵.

- (11) Efter forudgående aftale med Kommissionen bør Fællesforetagendet vedtage sin egen finansforordning på grundlag af principperne i rammefinansforordningen³⁶ (herefter "rammefinansforordningen") under hensyntagen til foretagendets særlige driftsmæssige behov, navnlig dem, dets internationale forpligtelser medfører.
- (12) Af hensyn til styrkelsen af det internationale forskningssamarbejde bør fællesforetagendet være åbent for deltagelse fra lande, der har indgået samarbejdsaftaler med Euratom på området nuklear fusion, når de associerer deres respektive programmer med Euratoms programmer.
- (13) Forslaget til Rådets afgørelse om Det Europæiske Atomenergifællesskabs (Euratoms) syvende rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2007-2011)³⁷ og forslaget til særprogram for gennemførelse af dette rammeprogram³⁸ (herefter under et: "RP7") giver ITER en central placering i den europæiske strategi for fusionsforskning og giver grundlag for, at Euratom gennem fællesforetagendet kan bidrage til ITER-organisationen, aktiviteterne under "den bredere strategi" og andre dertil knyttede aktiviteter til forberedelse af demonstrationsreaktorer for fusionsenergi.
- (14) For at sikre personalet stabile beskæftigelsesvilkår og - under henvisning til erfaringerne fra fællesforetagendet JET - ligebehandling samt for at tiltrække specialiseret videnskabeligt og teknisk personale af højeste kvalitet bør hele fællesforetagendets personale ansættes i henhold til vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne, jf. Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68³⁹.
- (15) Da fællesforetagendet ikke har noget økonomisk sigte, og da det har ansvaret for at forvalte Euratoms deltagelse i et internationalt forskningsprojekt af offentlig interesse, afhænger dets evne til at udfylde sin mission af, at protokollen vedrørende De Europæ-

³² EFT L 145, 13.6.1977, s. 1. Senest ændret ved direktiv 2001/115/EF (EFT L 15 af 17.1.2002, s. 24).

³³ EFT L 76, 23.3.1992, s. 1. Senest ændret ved direktiv 2000/47/EF (EFT L 193 af 29.7.2000, s. 73).

³⁴ EUT L 134, 30.4.2004, s. 1.

³⁵ EUT L 134, 30.4.2004, s. 114.

³⁶ EFT L 357, 31.12.2002, s. 72.

³⁷ KOM(2006) 364.

³⁸ KOM(2005) 445.

³⁹ EFT L 56, 4.3.1968, s. 1, senest ændret ved forordning (EF, Euratom) nr. 723/2004 (EUT L 124, 27.4.2004).

iske Fællesskabers privilegier og immuniteter af 8. april 1965⁴⁰ gøres gældende for fællesforetagendet, dets direktør og dets personale.

- (16) Den særlige karakter af fællesforetagendets virksomhed og dets betydning for fusionsforskningens udvikling samt hensynet til en forsvarlig og økonomisk omgang med de offentlige midler, der stilles til dets rådighed, indebærer, at fællesforetagendet bør tilstås alle de fordele, der er omhandlet i traktatens bilag III.
- (17) Hvad angår udbredelse af viden bør fællesforetagendet træffe passende foranstaltninger med Kommissionen, jf. Fællesskabets rettigheder og pligter i denne henseende efter traktatens afsnit II, kapitel 2.
- (18) Der bør indgås en værstsstatsaftale mellem fællesforetagendet og Spanien om kontorlokaler, privilegier og immuniteter og anden støtte fra Spanien til fællesforetagendet.
- (19) Denne beslutning er udformet under hensyntagen til Kommissionens undersøgelse og navnlig til den positive udtalelse om forslagene fra det rådgivende udvalg i tilknytning til Euratoms særprogram for forsknings og uddannelse inden for nuklear energi (fusion) -

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Oprettelse af et fællesforetagende

- 1. Der oprettes herved for en 35-årig periode et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (*Fusion for Energy*) (herefter: "fællesforetagendet").
- 2. Fællesforetagendet har følgende opgaver:
 - (a) at levere Det Europæiske Atomenergifællesskabs (Euratoms) bidrag til Den Internationale Fusionsenergiorganisation for ITER
 - (b) at levere Euratoms bidrag til aktiviteterne under "den bredere strategi", der udføres i samarbejde med Japan med henblik på hurtig realisering af fusionsenergi
 - (c) at gennemføre et program til forberedelse af opførelsen af en demonstrationsreaktor for fusionsenergi og dertil knyttede anlæg, herunder det internationale fusionsmaterialebestrålingsanlæg
- 3. Fællesforetagendet har hjemsted i Barcelona i Spanien.
- 4. Fællesforetagendet anses som et internationalt organ som defineret i artikel 15, stk. 10, andet led, i direktiv 77/388/EØF, artikel 23, stk. 1, andet led, i direktiv 92/12/EØF, artikel 22 i direktiv 2004/17/EF og artikel 15 i direktiv 2004/18/EF.

⁴⁰ EFT L 152 af 13.7.1967, s. 13, som ændret ved Amsterdam-traktaten og Nice-traktaten.

Artikel 2

Medlemmer

Fællesforetagendets medlemmer er:

- (a) Euratom
- (b) Euratoms medlemsstater
- (c) tredjelande, der har indgået en samarbejdsaftale med Euratom på området kontrolleret termonuklear fusion, hvori deres respektive forskningsprogrammer associeres med Euratoms programmer, og som har ytret ønske om at blive medlemmer af fællesforetagendet.

Artikel 3

Vedtægter

Fællesforetagendets vedtægter, som er anført i bilaget, vedtages hermed.

Artikel 4

Finansiering

1. Hvilke ressourcer fællesforetagendet har behov for til at løse sine opgaver, fastsættes
 - (a) i overensstemmelse med aftalen om oprettelse af Den Internationale Fusionsenergiorganisation for ITER med henblik på fælles gennemførelse af ITER-projektet, for så vidt angår opgaverne i artikel 1, stk. 2, litra a
 - (b) i overensstemmelse med den bilaterale aftale om fælles gennemførelse af aktiviteter under "den bredere strategi", for så vidt angår opgaverne i artikel 1, stk. 2, litra b
 - (c) i overensstemmelse med de forsknings- og uddannelsesprogrammer, der vedtages i medfør af traktatens artikel 7, for så vidt angår opgaverne i artikel 1, stk. 2, litra c.
2. Fællesforetagendets ressourcer består af et bidrag fra Euratom, bidrag fra værtsstaten for ITER, årlige kontingenter og frivillige bidrag fra andre medlemmer af fællesforetagendet end Euratom samt tillægsressourcer.

3. Fællesforetagendets samlede ressourcebehov i overensstemmelse med stk. 1 anslås til 9.653 mio. EUR⁴¹. Dette beløb fordeles således (mio. EUR):

2007 - 2016		2017 - 2041		2007 - 2041 I alt
	heraf 2007-2011		Fast værdi	
4,127	1,717	5,526	3,544	9,653

4. Euratoms samlede bidrag til ressourcerne som anført i stk. 3 anslås til 7.649 mio. EUR, hvoraf højst 15 % må gå til administration. Dette beløb fordeles således (mio. EUR):

2007 - 2016		2017 - 2041		2007 - 2041 I alt
	heraf RP7 (2007-2011)		Fast værdi	
3,147	1,290	4,502	2,887	7,649

Artikel 5

Finansforordning

1. Fællesforetagendet får sin egen finansforordning, der bygger på rammefinansforordningens principper. Finansforordningen kan afvige fra rammefinansforordningen, hvor det er nødvendigt af hensyn til særlige krav, fællesforetagendets drift stiller, og forudsat at afvigelserne er aftalt på forhånd med Kommissionen.
2. Fællesforetagendet opretter en intern revisionsafdeling.
3. Decharge for gennemførelsen af Fællesskabets bidrag til fællesforetagendets budget gives af Europa-Parlamentet efter henstilling fra Rådet og efter en særskilt procedure i forhold til den generelle decharge.
4. Fællesforetagendets årsregnskab konsolideres med Kommissionens årsregnskab.

Artikel 6

Personale

Fællesforetagendets personale er omfattet af vedtægten for tjenestemænd og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte i De Europæiske Fællesskaber samt de regler, som De Europæiske Fællesskabers institutioner sammen har vedtaget om anvendelsen af disse bestemmelser.

⁴¹ Alle opgivne tal er udtrykt i løbende værdi medmindre andet er anført, og de opgives med forbehold for, at de tilsvarende budgetter for Fællesskabets forsknings- og uddannelsesprogrammer vedtages i overensstemmelse med traktatens artikel 7.

Artikel 7

Privilegier og immuniteter

Protokollen vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter gælder for fællesforetagendet, dets direktør og dets personale.

Artikel 8

Fordele

1. Medlemsstaterne tilstår fællesforetagendet alle de fordele, der er omhandlet i traktatens bilag III, til brug i forbindelse med dets officielle virksomhed, så længe fællesforetagendet eksisterer.
2. Medlemsstaterne indrømmer desuden fællesforetagendet fritagelse for alle indirekte skatter, som det ellers kunne have pligt til at betale.

Artikel 9

Ansvar

1. For fællesforetagendets ansvar i kontraktforhold gælder de relevante kontraktretlige bestemmelser og den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.
2. De Europæiske Fællesskabers Domstol har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til voldgiftsbestemmelser i de kontrakter, fællesforetagendet indgår.
3. For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold skal fællesforetagendet i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, medlemsstaterne har til fælles, erstatte skader, dets ansatte har forvoldt under udøvelsen af deres hverv.
4. De Europæiske Fællesskabers Domstol har kompetence til at træffe afgørelse i tvister vedrørende sådanne skadeserstatninger.
5. Fællesforetagendets udbetalinger som følge af et erstatningsansvar som omhandlet i stk. 1 og 2 samt omkostninger og udgifter i denne forbindelse anses for udgifter for fællesforetagendet og afholdes af fællesforetagendets ressourcer.

Artikel 10

Udbredelse af viden

Fællesforetagendet aftaler med Kommissionen passende bestemmelser, der sætter Fællesskabet i stand til at udøve sine rettigheder og pligter efter traktatens afsnit II, kapitel 2.

Artikel 11

Værtsstatsaftale

Der indgås en værtsstatsaftale mellem fællesforetagendet og Spanien, senest tre måneder efter at denne beslutning er trådt i kraft.

Artikel 12

Ikrafttræden

Denne beslutning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG TIL FORSLAG TIL RÅDETS BESLUTNING
VEDTÆGTER FOR DET EUROPÆISKE FÆLLESFORETAGENDE FOR ITER OG
FUSIONSENERGIUDVIKLING (*FUSION FOR ENERGY*)

Artikel 1

Navn, hjemsted og medlemmer

1. Fællesforetagendet hedder "Det Europæiske Fællesforetagende for ITER og Fusionsenergiudvikling (*Fusion for Energy*)" (herefter: "fællesforetagendet").
2. Fællesforetagendet har hjemsted i **Barcelona** i Spanien.
3. Fællesforetagendets medlemmer er:
 - (a) Det Europæiske Atomenergifællesskab (herefter: "Euratom")
 - (b) Euratoms medlemsstater
 - (c) tredjelande, der har indgået en samarbejdsaftale med Euratom på området kontrolleret termonuklear fusion, hvori deres respektive forskningsprogrammer associeres med Euratoms programmer, og som har ytret ønske om at blive medlemmer af fællesforetagendet (herefter: "associerede tredjelande").

Artikel 2

Formål

1. Fællesforetagendets formål er:
 - (a) at levere Euratoms bidrag til Den Internationale Fusionsenergiorganisation for ITER ("ITER-organisationen") i overensstemmelse med aftalen af ... om oprettelse af Den Internationale Fusionsenergiorganisation for ITER, der skal forestå den fælles gennemførelse af ITER-projektet (ITER-aftalen)
 - (b) at levere Euratoms bidrag til aktiviteterne under "den bredere strategi", der udføres i samarbejde med Japan med henblik på hurtig realisering af fusionsenergi ("aktiviteterne under 'den bredere strategi'") i overensstemmelse med den bilaterale aftale om fælles gennemførelse af aktiviteter under "den bredere strategi" ("aftalen med Japan om 'den bredere strategi'")
 - (c) at gennemføre et program til forberedelse af opførelsen af en demonstrationsreaktor for fusionsenergi og dertil knyttede anlæg, herunder det internationale fusionsmaterialebestrålingsanlæg (IFMIF).

Artikel 3

Aktiviteter

1. Som Euratoms interne agentur for ITER varetager fællesforetagendet Euratoms forpligtelser over for ITER-organisationen, sådan som de er fastsat i ITER-aftalen, og så længe denne løber. Herunder har det til opgave
 - (a) at føre tilsyn med forberedelsen af anlægsstedet for ITER-projektet
 - (b) at levere komponenter, udstyr, materialer og andre ressourcer til ITER-organisationen
 - (c) at forvalte anskaffelser i overensstemmelse med de anskaffelsesordninger, der aftales med ITER-organisationen, herunder særlig de dertil knyttede kvalitets-sikringsprocedurer
 - (d) at forberede og samordne Euratoms deltagelse i den videnskabelige og tekniske udnyttelse af ITER-projektet
 - (e) at tilrettelægge gennemførelsen af videnskabelige og teknologiske forsknings- og udviklingsaktiviteter til støtte for Euratoms bidrag til ITER-organisationen
 - (f) at levere Euratoms finansieringsbidrag til ITER-organisationen
 - (g) at tilrettelægge ordninger med henblik på at stille menneskelige ressourcer til rådighed for ITER-organisationen
 - (h) at holde kontakt med ITER-organisationen og udføre eventuelle andre aktiviteter til fremme af ITER-aftalen.
2. Som gennemførelsesagentur for aftalen med Japan om "den bredere strategi" varetager fællesforetagendet Euratoms forpligtelser til gennemførelse af aktiviteterne under "den bredere strategi". Herunder har det til opgave
 - (a) at stille komponenter, udstyr, materialer og andre ressourcer til rådighed for aktiviteterne under "den bredere strategi"
 - (b) at forberede og samordne Euratoms deltagelse i gennemførelsen af aktiviteterne under "den bredere strategi"
 - (c) at tilrettelægge gennemførelsen af videnskabelige og teknologiske forsknings- og udviklingsaktiviteter
 - (d) at levere Euratoms finansieringsbidrag til aktiviteterne under "den bredere strategi"
 - (e) at tilrettelægge ordninger med henblik på at stille menneskelige ressourcer til rådighed for aktiviteterne under "den bredere strategi"

- (f) at udføre eventuelle andre aktiviteter, som er nødvendige for at opfylde Euratoms forpligtelser til at fremme aftalen med Japan om "den bredere strategi".
- 3. Som forberedelse til opførelsen af en demonstrationsreaktor for fusionsenergi med tilhørende anlæg, herunder det internationale fusionsmaterialebestrålingsanlæg (IFMIF) gennemfører fællesforetagendet et program for forsknings-, udviklings- og projekteringsaktiviteter uden for ITER-aktiviteterne og aktiviteterne under "den bredere strategi".
- 4. Fællesforetagendet iværksætter herudover andre aktiviteter til fremme af sit formål, jf. artikel 2, herunder oplysningskampagner om fællesforetagendet og dets opgaver.

Artikel 4

Retlig status

Fællesforetagendet har status som juridisk person. Det har på hver af sine medlemsstaters territorium den mest vidtgående rets- og handleevne, som vedkommende stats lovgivning tillægger juridiske personer. Det kan således indgå kontrakter, erhverve licenser, erhverve og afhænde fast ejendom og løsøre, optage lån og optræde som part i retssager.

Artikel 5

Ledelse

- 1. Fællesforetagendet ledes af en bestyrelse og en direktør.
- 2. Bestyrelsen bistås af et forretningsudvalg, jf. artikel 7.
- 3. Bestyrelsen og direktøren rådfører sig med et eller flere videnskabelige programråd, jf. artikel 9.

Artikel 6

Bestyrelsen

- 1. Bestyrelsen fører tilsyn med fællesforetagendets indsats for at opfylde formålene i artikel 2 og sørger for, at fællesforetagendet og dets medlemmer arbejder tæt sammen om gennemførelsen af foretagendets virksomhed.
- 2. Hvert medlem af fællesforetagendet repræsenteres i bestyrelsen med to bestyrelsesmedlemmer, hvoraf det ene er videnskabeligt og/eller teknisk sagkyndigt på felter med relevans for fællesforetagendets virksomhed.
- 3. Bestyrelsen udsteder henstillinger og træffer afgørelser om spørgsmål, anliggender eller sager, der falder inden for og er i overensstemmelse med disse vedtægter. Herunder har bestyrelsen til opgave:

- (a) efter forslag fra Euratom at vedtage ændringer i stemmesystemet og stemmerettighederne og fastsætte nye medlemmers stemmeret
- (b) at godkende ændringsforslag til disse vedtægter
- (c) at afgøre sager, som det får forelagt af forretningsudvalget
- (d) at udpege en formand for og medlemmer af forretningsudvalget
- (e) at vedtage en projektplan, arbejdsprogrammer, en ressourcebehovsplan, en stillingsplan og en plan for personalepolitikken
- (f) at vedtage årsbudgettet og godkende årsregnskabet efter reglerne i finansforordningen
- (g) at udøve de beføjelser, der er omtalt i artikel 10, stk. 3, for så vidt angår direktøren
- (h) at godkende fællesforetagendets grundlæggende organisationsstruktur
- (i) at vedtage fællesforetagendets finansforordning og dens gennemførelsesbestemmelser efter reglerne i artikel 13, stk. 1
- (j) at vedtage de gennemførelsesbestemmelser, der er omtalt i artikel 10, stk. 2 og 4, for så vidt angår personalet
- (k) at vedtage gennemførelsesregler for, hvordan menneskelige ressourcer stilles til rådighed for ITER-organisationen og for aktiviteter under "den bredere strategi"
- (l) at vedtage og anvende foranstaltninger og retningslinjer for at bekæmpe svig og uregelmæssigheder og håndtere potentielle interessekonflikter
- (m) at godkende værtsstatsaftalen mellem fællesforetagendet og Spanien (herefter: "værtsstaten")
- (n) at tage stilling til enhver form for erhvervelse, salg og belåning af fast ejendom og andre rettigheder til fast ejendom samt til enhver form for sikkerheds- eller kautionsstilling, erhvervelse af andele i andre foretagender eller institutioner samt ydelse eller optagelse af lån
- (o) at godkende indgåelse af aftaler eller ordninger om samarbejde med tredjelande, med institutioner, virksomheder eller personer fra tredjelande og med internationale organisationer
- (p) at godkende årsberetninger om fællesforetagendets gennemførelse af arbejdsprogrammer og anvendelse af ressourcer
- (q) at vedtage erhvervspolitiske forskrifter, regler for intellektuel ejendom og videnformidling efter aftale med Europa-Kommissionen (herefter: "Kommissionen")

- (r) at nedsætte videnskabelige programråd og udpege medlemmer af dem
 - (s) at udøve andre beføjelser og funktioner, f.eks. oprettelse af hjælpeorganer, der måtte være nødvendige for foretagendets varetagelse af sine opgaver for at opfylde sit formål.
4. Fordelingen af stemmerettigheder mellem fællesforetagendets medlemmer er anført i bilag I. Medlemmernes stemmer er udelelige.
5. Sager, der hører under opgaverne i stk. 3, litra a) og b), afgør bestyrelsen med enstemmighed.
- Sager, der hører under opgaverne i stk. 3, litra c) til n), afgør bestyrelsen med et flertal på to tredjedele af det samlede stemmetal.
- Alle andre afgørelser træffer bestyrelsen med simpelt flertal af det samlede stemmetal, medmindre andet er foreskrevet.
- For at være gyldige skal flertalsafgørelser være vedtaget med Euratoms stemmer.
6. Bestyrelsen vælger en formand blandt sine medlemmer efter forslag fra Euratom. Formanden vælges for to år og kan genvælges en gang.
7. Bestyrelsen mødes, når den indkaldes af formanden, og mindst to gange om året. Bestyrelsen kan også indkaldes efter anmodning fra et simpelt flertal af dens medlemmer eller fra direktøren eller Euratom. Møderne holdes normalt på fællesforetagendets hjemsted.
8. Medmindre andet er fastsat i særlige tilfælde, deltager fællesforetagendets direktør og forretningsudvalgets formand i bestyrelsesmøderne.
9. Bestyrelsen vedtager en forretningsorden og godkender forretningsudvalgets forretningsorden med to tredjedeles flertal af det samlede stemmetal.

Artikel 7

Forretningsudvalget

1. Forretningsudvalget hjælper bestyrelsen med at forberede afgørelser og varetager andre opgaver, som bestyrelsen overdrager det.
2. Forretningsudvalget består af tretten medlemmer, som udpeges af bestyrelsen blandt højt ansete personer, der har faglig erfaring med videnskabelige, tekniske og økonomiske anliggender, som er relevante for de opgaver, der skal varetages i henhold til denne artikel. Et af forretningsudvalgets medlemmer repræsenterer Euratom.
3. Forretningsudvalget har bl.a. til opgave:
- (a) at godkende tildeling af kontrakter efter reglerne i finansforordningen

- (b) at fremsætte bemærkninger og henstillinger til bestyrelsen om forslag til projektplan, arbejdsprogrammer, ressourcebehovsplan, årsbudget og årsregnskab udarbejdet af direktøren
 - (c) i behørigt begrundede tilfælde at forelægge bestyrelsen afgørelser om tildeling af kontrakter og eventuelt andre afgørelser, det får overdraget.
4. Hvert bestyrelsesmedlem har én stemme.
 5. Medmindre andet er fastsat, træffer forretningsudvalget afgørelse med et flertal bestående af ni stemmer, herunder Euratoms stemme.
 6. Forretningsudvalgets medlemmer udpeges for to år; mandatet kan fornys én gang. Hvert andet år udskiftes mindst halvdelen af medlemmerne.
 7. Ved mandatets udløb fortsætter medlemmerne med at varetage deres hverv, indtil deres mandat fornys, eller der er udnævnt en efterfølger. Medlemmer, der udtræder, varetager fortsat deres hverv, til der er udpeget en efterfølger.
 8. Forretningsudvalgets formand udpeges af bestyrelsen; mandatet er på to år og kan fornys én gang.
 9. Forretningsudvalget mødes, når det indkaldes af formanden, og mindst seks gange om året. Forretningsudvalget kan også indkaldes efter anmodning fra mindst tre medlemmer eller fra direktøren eller Euratom. Møderne holdes normalt på fællesforetagendets hjemsted.
 10. Forretningsudvalgets formand deltager i bestyrelsesmøderne, medmindre bestyrelsen træffer anden afgørelse.
 11. Forretningsudvalget vedtager selv sin forretningsorden, når den er godkendt af bestyrelsen.

Artikel 8

Direktøren

1. Direktøren er fællesforetagendets øverste ansvarlige for de daglige opgaver og dets retlige repræsentant.
2. Direktøren udnævnes af bestyrelsen efter indstilling fra Euratom med et mandat på fem år. Efter at Euratom har foretaget en bedømmelse af direktøren, kan bestyrelsen på Euratoms forslag forlænge mandatet med endnu en periode på højst fem år.
3. Direktøren er omfattet af de regler og forskrifter, der gælder for tjenestemænd og øvrige ansatte ved De Europæiske Fællesskaber, undtagen hvor andet er fastsat i disse vedtægter.
4. Direktøren sørger for at arbejdsprogrammerne gennemføres og leder udførelsen af aktiviteter, der er nævnt i artikel 3. Direktøren forsyner bestyrelsen, forretnings-

udvalget, de videnskabelige programråd og eventuelle hjælpeorganer med de oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af deres opgaver.

Herunder har direktøren til opgave:

- (a) at organisere, lede og føre tilsyn med personalet samt over for personalet udøve de beføjelser, der er nævnt i artikel 10, stk. 3
- (b) at fastlægge fællesforetagendets grundstruktur og forelægge den til bestyrelsens godkendelse
- (c) at udarbejde og jævnligt ajourføre fællesforetagendets projektplan og arbejdsprogrammer og planen for personalepolitikken
- (d) i overensstemmelse med ITER-aftalen og aftalen med Japan om "den bredere strategi" at udarbejde gennemførelsesregler for, hvordan menneskelige ressourcer stilles til rådighed for ITER-organisationen og aktiviteterne under "den bredere strategi"
- (e) i overensstemmelse med fællesforetagendets finansforordning at udarbejde ressourcebehovsplan og udkast til årsbudget, herunder en stillingsplan, for fællesforetagendet
- (f) gennemføre budgettet, opgøre beholdninger og inventar samt udarbejde årsregnskab i overensstemmelse med fællesforetagendets finansforordning
- (g) at sørge for forsvarlig økonomisk forvaltning og intern finanskontrol
- (h) at udarbejde regler for intellektuel ejendomsret og erhvervspolitiske forskrifter samt om videnformidling
- (i) at udarbejde årsberetningen om, hvordan løsningen af fællesforetagendets opgaver som beskrevet i arbejdsprogrammerne og ressourcebehovsplanen skrider frem
- (j) at udarbejde andre redegørelser efter anmodning fra bestyrelsen eller forretningsudvalget
- (k) at bistå bestyrelsen, forretningsudvalget og eventuelle hjælpeorganer ved at stille sekretariat til rådighed
- (l) at deltage i bestyrelsesmøderne, medmindre bestyrelsen træffer anden afgørelse, og at deltage i forretningsudvalgsmøderne
- (m) at sørge for, at der stilles videnskabelig og teknisk sagkundskab til rådighed for fællesforetagendet for at udvikle dets virksomhed
- (n) at udføre andre opgaver for bestyrelsen og efter behov stille andre forslag til bestyrelsen til opfyldelse af fællesforetagendets formål.

Artikel 9

Videnskabelige programråd

1. Medlemmerne af videnskabelige programråd udpeges af bestyrelsen. Programrådene vælger deres formænd blandt deres medlemmer.
2. Videnskabelige programråd rådgiver efter behov bestyrelsen og direktøren om vedtagelsen og gennemførelsen af projektplanen og arbejdsprogrammerne.

Artikel 10

Personale

1. Fællesforetagendets personale bistår direktøren med at udføre sine opgaver og skal normalt være statsborgere i fællesforetagendets medlemsstater.
2. Fællesforetagendets personale er omfattet af vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne, jf. Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68⁴² (herefter: "personalevedtægten") samt de regler, som Det Europæiske Fællesskabs institutioner sammen har vedtaget om anvendelsen af disse bestemmelser.

Bestyrelsen vedtager i enighed med Kommissionen de nødvendige gennemførelsesbestemmelser, jf. personalevedtægtens artikel 110.

3. Fællesforetagendet udøver de beføjelser, der påhviler ansættelsesmyndigheden, over for sit personale.
4. Bestyrelsen kan vedtage bestemmelser, der gør det muligt at udstationere nationale eksperter fra medlemmerne i fællesforetagendet.

Artikel 11

Arbejdsprogrammer og ressourcebehovsplan

Direktøren udarbejder hvert år en projektplan, en ressourcebehovsplan samt detaljerede årsarbejdsprogrammer og årsbudget som forelægges for bestyrelsen. Der udarbejdes et arbejdsprogram for hver af fællesforetagendets tre aktivitetsgrupper, jf. artikel 3.

⁴² EFT L 56, 4.3.1968, s. 1, som ændret ved forordning (EF, Euratom) nr. 723/2004 af 22. marts 2004 (EUT L 124, 27.4.2004) og senest ændret ved berigtigelse (EUT L 51, 24.2.2005, s. 28).

Artikel 12

Ressourcer

1. Fællesforetagendet ressourcer består af et bidrag fra Euratom, årlige kontingenter og frivillige bidrag fra fællesforetagendets andre medlemmer, bidrag fra værtsstaten for ITER og tillægsressourcer, således:
 - (a) Bidraget fra Euratom stilles til rådighed gennem Fællesskabets forsknings- og uddannelsesprogrammer, som vedtages i medfør af traktatens artikel 7.
 - (b) Det årlige medlemskontingent tager form af finansieringsbidrag og stilles til rådighed som anført i bilag II.
 - (c) Frivillige bidrag kan ydes kontant eller i naturalier og modregnes ikke i det årlige medlemskontingent.
 - (d) Bidrag fra værtsstaten for ITER.
 - (e) Tillægsressourcer kan modtages på vilkår, der godkendes af bestyrelsen.
2. Fællesforetagendets ressourcer benyttes udelukkende til at opfylde foretagendets formål som fastsat i artikel 2. Fællesforetagendet fastsætter værdien af naturaliebidrag. Der kan ikke foretages udbetalinger til medlemmerne af fællesforetagendet i form af deling af fællesforetagendets eventuelle overskud af ressourcer i forhold til udgifterne, jf. dog artikel 19.

Artikel 13

Finansforordning

1. Finansforordningen og dens gennemførelsesbestemmelser vedtages af bestyrelsen.
2. Finansforordningen fastsætter regler for udarbejdelse og gennemførelse af fællesforetagendets budget.
3. Finansforordningen følger hovedprincipperne i bilag III.

Artikel 14

Årsberetning

Årsberetningen redegør for, hvordan fællesforetagendet har gennemført arbejdsprogrammerne. Den skal beskrive organets virksomhed i hovedtræk og bedømme resultaterne i forhold til målsætningerne og tidsplanen samt redegøre for risikoen ved de gennemførte foranstaltninger, fællesforetagendets ressourceanvendelse og dets almindelige drift. Den udarbejdes af direktøren, godkendes af bestyrelsen og sendes til medlemmerne, Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union (herefter: "Rådet").

Artikel 15

Årsregnskab og tilsyn

1. Senest to måneder efter finansårets afslutning forelægges det foreløbige årsregnskab for Kommissionen og Revisionsretten for De Europæiske Fællesskaber (herefter "Revisionsretten").

Senest seks måneder efter finansårets afslutning forelægger direktøren det endelige årsregnskab for Kommissionen, Europa-Parlamentet og Revisionsretten.

Efter henstilling fra Rådet giver Europa-Parlamentet inden den 30. april år $n+2$ direktøren decharge for gennemførelsen af Fællesskabets bidrag til fællesforetagendets budget for år n .

2. Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), som er oprettet ved Kommissionens afgørelse 1999/352/EF, EKSF, Euratom⁴³, har samme beføjelser over for fællesforetagendet og dets personale som over for Kommissionens afdelinger. Så snart fællesforetagendet er oprettet, tiltræder det den interinstitutionelle aftale af 25. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om de interne undersøgelser, der foretages af OLAF⁴⁴. Bestyrelsen godkender denne tiltrædelse og træffer de fornødne foranstaltninger for at lette OLAF's arbejde med interne undersøgelser.
3. Alle fællesforetagendets afgørelser og alle kontrakter, det indgår, fastsætter udtrykkelig, at OLAF og Revisionsretten kan foretage undersøgelser på stedet af dokumenter hos alle kontrahenter og underkontrahenter, der har modtaget midler fra Fællesskabet, også i de endelige modtageres lokaler.

Artikel 16

Tiltrædelse

1. Nye medlemsstater i Den Europæiske Union bliver medlemmer af fællesforetagendet i det øjeblik, de tiltræder Euratom.
2. Tredjelande bliver medlemmer af fællesforetagendet, når de indgår en samarbejdsaftale med Euratom på området kontrolleret termonuklear fusion, hvori deres respektive forskningsprogrammer associeres med Euratoms programmer, og når de ytrer ønske om at blive medlemmer af fællesforetagendet.

⁴³ EFT L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁴⁴ EFT L 136, 31.5.1999, s. 15.

Artikel 17

Varighed

Fællesforetagendet oprettes for 35 år.

Artikel 18

Støtte fra værtsstaten

Fællesforetagendet og værtsstaten indgår en værtsstatsaftale, som navnlig behandler anlægsstedet og den støtte, der skal ydes.

Artikel 19

Afvikling

1. Fællesforetagende afvikles ved udgangen af den i artikel 17 omhandlede periode eller efter Rådets afgørelse.
2. Til at forestå afviklingen af fællesforetagendet udpeger bestyrelsen en eller flere likvidatorer, som handler efter bestyrelsens instrukser.
3. Under afviklingen leverer fællesforetagendet fysiske genstande, som værtsstaten har stillet til rådighed for det efter værtsstatsaftalen, jf. artikel 18, tilbage til værtsstaten.
4. Når fysiske genstande, der indgår i støtten fra værtsstaten, er tilbageleveret som anført i stk. 3, anvendes eventuelle tilbageværende aktiver til at dække fællesforetagendets passiver og afviklingsomkostningerne. Over- eller underskud fordeles mellem eller dækkes af medlemmerne på tidspunktet for afviklingen i forhold til deres faktiske samlede bidrag til fællesforetagendet.

Artikel 20

Ejendom og tildeling af rettigheder

1. Fællesforetagendet ejer alle ressourcer og alle materielle og immaterielle samt finansielle formuegenstande, som det har frembragt eller erhvervet, medmindre andet aftales mellem Kommissionen og fællesforetagendet.
2. Medlemmerne tilbyder uden beregning fællesforetagendet adkomstdokumenter, rettigheder og forpligtelser i henhold til kontrakter, der indgås, og bestillinger, der placeres med henblik på fællesforetagendets virksomhed, før det er oprettet.
3. Fællesforetagendet kan overtage enhver kontrakt og ordre som anført i stk. 2.

Artikel 21

Ændringer

1. Ethvert medlem af fællesforetagendet kan stille forslag til bestyrelsen om ændring af disse vedtægter, jf. dog artikel 6, stk. 3, litra a.
2. Når bestyrelsen har godkendt forslaget, forelægges det for Kommissionen.
3. Kommissionen kan foreslå Rådet at godkende sådanne ændringer, jf. Euratom-traktatens artikel 50.

Artikel 22

Afgørelse af tvister

1. En tvist mellem medlemmer af fællesforetagendet eller mellem et eller flere medlemmer og fællesforetagendet om, hvordan disse vedtægter skal fortolkes eller anvendes, kan efter anmodning fra en af parterne forelægges for en voldgiftsret, hvis ikke den løses ved bestyrelsens mellemkomst, jf. dog traktatens artikel 154.
2. Der nedsættes en voldgiftsret i hver sag. Den sammensættes af tre medlemmer, som parterne i tvisten udpeger i fællesskab. Voldgiftsretten vælger en formand blandt sine medlemmer.
3. Hvis tvistens parter ikke udpeger medlemmer til voldgiftsretten inden to måneder efter anmodningen om, at tvisten forelægges for en voldgiftsret, eller hvis medlemmerne, en måned efter at de er udpeget, ikke har valgt en formand, udnævner formanden for De Europæiske Fællesskabers Domstol det eller de pågældende medlemmer henholdsvis formanden på anmodning fra en af tvistens parter.
4. Voldgiftsretten træffer afgørelse ved flertal. Afgørelsen er bindende og endelig.

BILAG I TIL FÆLLESFORETAGENDETS VEDTÆGTER
STEMMERETTIGHEDER I BESTYRELSEN

Bestyrelsesmedlemmerne stemmer fordeles således:

Euratom	5
Østrig	2
Belgien	2
Bulgarien	1
Cypern	1
Tjekkiet	2
Danmark	2
Estland	1
Finland	2
Frankrig	5
Grækenland	2
Tyskland	5
Ungarn	2
Irland	2
Italien	5
Letland	2
Litauen	1
Luxembourg	1
Malta	1
Polen	3
Portugal	2
Rumænien	2
Slovakiet	2
Slovenien	2

Sverige	2
Schweiz	2
Spanien	3
Nederlandene	2
Det Forenede Kongerige	5

BILAG II TIL FÆLLESFORETAGENDETS VEDTÆGTER
ÅRLIGT MEDLEMSKONTINGENT

1. Bortset fra Euratom betaler medlemmerne årskontingenter til fællesforetagendet.
2. Medlemskontingenternes samlede beløb for år N beregnes ud fra fællesforetagendets behov for administrationsressourcer det pågældende år, som vedtaget af bestyrelsen.
3. De årlige medlemskontingenter samlede beløb må ikke være større end 10 % af det årlige ressourcebehov til administration af fællesforetagendet som anført i punkt 2.
4. Medmindre bestyrelsen enstemmigt fastsætter andet, består hvert medlems årskontingent af:
 - (a) et minimumsbidrag på 0,1 % af det samlede beløb for årskontingenter, jf. punkt 2
 - (b) et supplerende bidrag, der beregnes i forhold til Euratoms finansieringsbidrag (i euro) til medlemsstatens udgifter inden for rammerne af Fællesskabets fusionsforskningsprogram i år N-2.

BILAG III TIL FÆLLESFORETAGENDETS VEDTÆGTER

FINANSFORORDNING: HOVEDPRINCIPPER

1. Finansforordningen følger:
 - (a) principperne om enhed og budgetrealisme
 - (b) etårighedsprincippet
 - (c) balanceprincippet
 - (d) princippet om én regningsenhed
 - (e) bruttoprincippet
 - (f) specificeringsprincippet
 - (g) princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning
 - (h) klarheds- og åbenhedsprincippet.
2. Fællesforetagendet skal have normer og mekanismer for intern kontrol, herunder regler for finansielle kredsløb og procedurer for finansielle transaktioner.
3. Fællesforetagendet opretter en intern revisionsafdeling.
4. Uanset balanceprincippet i punkt 1 c) har fællesforetagendet mulighed for at optage lån i overensstemmelse med vedtægtens artikel 4, når bestyrelsen har godkendt det, og på de vilkår, der fastsættes i finansforordningen.
5. Finansforordningen skal bl.a. fastsætte
 - (a) finansåret, som begynder den 1. januar og slutter den 31. december.
 - (b) regler og procedurer for den flerårige projektplan og den flerårige ressourcebehovsplan, herunder hvordan disse skal opstilles og struktureres med budgetbestemmelser og overslag for en periode på fem år
 - (c) regler og procedurer for de årlige arbejdsprogrammer og ressourcebehovsplanen, herunder hvordan disse skal opstilles og struktureres med budgetbestemmelser og overslag for en periode på to år
 - (d) regler og procedurer for udarbejdelse og vedtagelse af årsbudgettet og dets gennemførelse, herunder procedurer for indgåelse af udgiftsforpligtelser og gennemførelse af udbetalinger
 - (e) principper for inddrivelse og for renter af de ressourcer, medlemmerne bidrager med
 - (f) regler og procedurer for intern finanskontrol, herunder for overdragelse af beføjelser, navnlig vedrørende spørgsmålet om grænsen for, hvor store kontrakter direktøren kan tildele uden bestyrelsens godkendelse

- (g) regler og procedurer for den metode, hvorefter medlemmernes bidrag til fællesforetagendet beregnes og betalingerne overføres
 - (h) regler og procedurer for forvaltningen af ressourcer, herunder procedurer for køb, salg og fastsættelse af værdien af materielle og immaterielle aktiver
 - (i) regler og procedurer for regnskabsføringen og forelæggelsen af regnskaber og opgørelser over beholdninger og inventar samt udarbejdelsen og forelæggelsen af årsregnskabet
 - (j) regler og procedurer for håndtering af interessekonflikter og anmeldelse af mistanker om uregelmæssigheder og svig.
6. Fællesforetagendet fører periodiserede regnskaber i overensstemmelse med internationale normer for regnskabsføring og indberetning af finansielle data. Indtægter og udgifter forvaltes og bogføres særskilt i årsregnskabet, som skal omfatte den budgetmæssige gennemførelse af forpligtelser og betalinger samt administrationsudgifter. Fællesforetagendet fører ikke særskilte regnskaber efter beløbenes oprindelse hos medlemmerne, men redegør for de modtagne årlige medlemskontingenter og de gennemførte aktiviteter.
7. Fællesforetagendets stillingsoversigt udarbejdes efter aftale med Kommissionen og i overensstemmelse med artikel 46, stk. 3, litra d, i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.
8. Overslagene over indtægter og udgifter forelægges sammen med fællesforetagendets driftsregnskab og statusopgørelse hvert finansår for Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet.
9. Fællesforetagendet vedtager bestemmelser og regler, der udgør et anskaffelsessystem, som er integreret og kompatibelt med ITER-organisationens anskaffelsessystem og tager hensyn til fællesforetagendets særlige driftsbehov, der bl.a. skyldes internationale forpligtelser, således at fællesforetagendet kan gennemføre planlagte anskaffelser effektivt og til tiden.

FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAGET

1. FORSLAGETS BETEGNELSE

Rådets beslutning om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det.

2. ABM/ABB-RAMME

FORSKNING Forskning i fusionsenergi

3. RETSGRUNDLAG

Euratom-traktatens artikel 45 og -51

4. BUDGETPOSTER

4.1. Budgetposternes nummer og tekst (aktionsposter og dermed forbundne poster vedrørende teknisk og administrativ bistand (tidl. B.A-poster)):

08.1902 (driftsudgifter) og 08.010440 (administrative udgifter)

4.2. Foranstaltningens og de finansielle virkninger varighed:

35 år efter rådsbeslutningens ikrafttræden (2004-2041)

4.3. Budgetoplysninger (indsæt om nødvendigt flere rækker):

Budgetpost	Udgifternes art		Nye	EFTA-bidrag	Bidrag fra ansøgerlandene	Udgiftsområde i de finansielle overslag
08.19.02	IOU	OB⁴⁵/	JA *	NEJ	NEJ	Nr. [1a]
08.01.04.40	IOU	IOB⁴⁶	JA *	NEJ	NEJ	Nr. [1a]

* Euratoms forskningsbudget

Fællesforetagendet vil administrere sine egne administrative bevillinger i overensstemmelse med sin finansforordning.

En procedure for Fællesskabets bidrag aftales mellem Kommissionen og fællesforetagendet.

⁴⁵ Opdelte bevillinger.

⁴⁶ Ikke-opdelte bevillinger, i det følgende benævnt IOB.

- Årlige vejledende budgetter opstilles i fællesforetagendets forslag og tilsendes Kommissionen under FBF-proceduren (N-1).
- Når årsbudgettet er vedtaget sende fællesforetagendet en formel ansøgning til Kommissionen om bevillingsbehovet for år N (drifts- og administrationsbehov).
- Når ansøgningen er godkendt disponere over alle bevillingerne på posten og foretage udbetalinger til fællesforetagendet til både drifts- og administrationsudgifter på grundlag af dokumenterede ansøgninger.

5. SAMMENFATNING AF RESSOURCERNE

5.1. Finansielle ressourcer

Alle tal i denne oversigt er vejledende og betinget af godkendelse af finansielle overslag og forskningsrammeprogrammer med tilhørende særprogrammer. Tallene opgives i *løbende* værdier⁴⁷, medmindre andet er anført. De forventede bidrag fra de andre medlemmer af fællesforetagendet er medregnet i nedenstående tabeller til orientering.

5.1.1. ITER

Det samlede finansieringsbehov til opførelse, drift og afvikling af ITER ses i tabel 1⁴⁸. Bidraget fra Euratoms syvende rammeprogram (RP7)⁴⁹ og særprogram (SP7)⁵⁰, anslås til 986 mio. EUR af et samlet bidrag fra Fællesskabet på 4.926 mio. EUR.

Fællesskabets bidrag til opførelsen af ITER bliver på 36 % og værtsbidraget på 9,1 % af ITER's samlede opførelsesomkostninger. Til drifts- og afviklingsfaserne bliver fællesskabs- og værtsbidraget på hhv. 27 % og 7 % af de samlede omkostninger ved driften og afviklingen af ITER. Både fællesskabs- og værtsbidragene forvaltes af fællesforetagendet.

Bemærk, at størstedelen af Euratoms bidrag til ITER og teknologiindsatsen (IFMIF og "den bredere strategi") ligger i komponenter, der skal anskaffes og stilles til rådighed. Tallene i denne oversigt stemmer med skønnede værdiansættelser af disse komponenter, men den faktiske anskaffelsespris bliver ikke nødvendigvis den samme, fordi der er tale om meget specielle komponenter.

⁴⁷ Akkumuleret med 2 % årligt.

⁴⁸ Som oplyst i ITER Final design Report (ITER / EDA Documentation Series Number 24, IAEA, Vienna 2002 - Chapter 7), KOM(2003) 215, SEK(2002) 276 af 7. marts 2002 - ajourført efter forhandlingerne.

⁴⁹ KOM(2006) 364.

⁵⁰ KOM(2005) 445.

Tabel 1: ITER

	SAMLEDE OMKOSTNINGER	Mio. EUR	% af Fælles- skabsbidrag *	ITER værts- bidrag	Fælles- skabs- bidrag *	RP7/SP7 '07-'11
I	OPFØRELSE AF ITER (10 ÅR) 2007-2016⁵¹					
a	5.550	I alt i faste 2005-værdier	36,4 %	9,1 %	2.018	
b	6.322	I alt i løbende værdier	36,4 %	9,1 %	2.299	986
II	DRIFT AF ITER (20 ÅR) 2017-2036					
a	266	Per år i 2005-værdier	27 %	7 %	106	
b	5.314	I alt i faste 2005-værdier	27 %	7 %	1.445	
c	8.187	I alt i løbende værdier	27 %	7 %	2.227	0
III	DEKOMMISSIONERING AF ITER					
		2017 - 2036				
a	574	Faste 2005-værdier	27 %	7 %	156	
b	884	I alt i løbende værdier	27 %	7 %	240	0
IV	OMKOSTNINGER TIL DEAKTIVERING AF ITER					
		2037 - 2041				
a	304	Faste 2005-værdier i alt	27 %	7 %	83	
b	585	I alt i løbende værdier	27 %	7 %	159	0
V = (I+II+III +IV)	SAMLEDE OMKOSTNINGER TIL ITER 2007-2041					
a	11.741	Faste 2005-værdier i alt	31,5 %		3.702	
b	15.987	I alt i løbende værdier	30,8 %		4.926	986

* Fællesskabsbidrag fra Euratoms forskningsbudget.

De anførte tal er vejledende og betinget af godkendelse af budgetterne for Euratom-RP7 og -SP7 og følgende ramme- og særprogrammer.

⁵¹ Inklusive midler til omkostningsdelingen mellem parterne som fastsat i den fælles forståelse "Cost Sharing for all Phases of the ITER Project".

5.1.2. Teknologikaktiviteter (IFMIF, "den bredere strategi" samt andet)

De anslåede ressourcebehov til teknologikaktiviteter er anført tabel 2. Det samlede fællesskabsbidrag til alle teknologikaktiviteter anslås til 524 mio. EUR for tiårsperioden, hvoraf der foreslås 169 mio. EUR til perioden 2007-2011.

Euratoms bidrag til aktiviteterne under "den bredere strategi" anslås til 382 mio. EUR for tiårsperioden. Det forventes, at medlemmerne af fællesforetagendet vil yde "frivillige naturaliebidrag" til aktiviteterne under "den bredere strategi". Fordelingen af det samlede budget er derfor på nuværende tidspunkt kun vejledende; det kommer til at afhænge af det faktiske omfang af de frivillige bidrag.

IFMIF-opførelsen forventes at koste 1.022 mio. EUR, hvoraf Fællesskabets bidrag anslås til 408 mio. EUR. De samlede udgifter til IFMIF's drift og afvikling anslås til 1.422 mio. EUR i 2005-værdier. Indtil forhandlingsresultatet foreligger, må det skønnes, at Fællesskabet vil bidrage med 40 % af omkostningerne⁵².

⁵²

IFMIF International Team har udarbejdet omkostningsoverslagene for opførelse af IFMIF og EVEDA i december 2003 (25. december 2003).

Tabel 2: Teknologiaktiviteter (IFMIF, "den bredere strategi" samt andet)

	SAMLEDE OMKOST- NINGER	Mio. EUR	% af Fælles- skabs- bidrag *	ITER Værts-/ medlems- bidrag	Fælles- skabs- bidrag *	RP7/SP7 '07-'11
IX = (VI+VI I+VIII)	TEKNOLOGIAKTIVITETER 2007-2016					
a	979	Faste 2005-værdier			451	
b	1137	Løbende 10-årsværdi			524	169
VI	HERAF TIL VIRKELIGGØRELSE AF ITER 2007-2016					
a	265	Faste 2005-værdier	100 %		265	
b	300	Løbende 10-årsværdi	100 %		300	142
VII	HERAF TIL "DEN BREDERE STRATEGI" OG ANDEN TEKNOLOGI					
		2007 - 2016				
a	97	IFMIF, EVEDA (2007-2012)	PM	PM	PM	
b	161	NCT (JT-60 Tokamak)	PM	PM	PM	
c	81	IFERC Fusion Centre Rokkasho	PM	PM	PM	
d	339	I alt "bredere strategi" i EUR faste 2005-værdier	PM	PM	PM	
e	382	I alt "bredere strategi" løbende 10-årsværdi	PM	PM	PM	
f	60	Anden teknologi faste værdier	100 %		60	
g	70	Anden teknologi løbende værdier	100 %		70	27
VIII	HERAF TIL OPFØRELSE AF IFMIF					
		2014-2016 (tre år)				
a	316	Faste 2005-værdier	40 %	10 %	126	
b	386	Løbende værdier	40 %	10 %	154	0

	SAMLEDE OMKOST- NINGER	Mio. EUR	% af Fælles- skabs- bidrag *	ITER Værts-/ medlems- bidrag	Fælles- skabs- bidrag *	RP7/SP7 '07-'11
	TEKNOLOGIAKTIVITETER 2017-2041					
X	OPFØRELSE AF IFMIF					
		2017-2019 (tre år)				
a	492	Faste 2005-værdier	40 %	10 %	197	
b	636	Løbende værdier	40 %	10 %	254	0
XI	DRIFT OG AFVIKLING AF IFMIF					
		2019 - 2041				
a	1433	Faste 2005-værdier	40 %	10 %	573	
b	2346	Løbende værdier	40 %	10 %	945	0

* Fællesskabsbidrag fra Euratoms forskningsbudget.

De anførte tal er vejledende og betinget af godkendelse af budgetterne for Euratom-RP7 og -SP7 og følgende ramme- og særprogrammer.

5.1.3. Administration af fællesforetagendet

Fællesforetagendet administrationsomkostninger anslås til 324 mio. EUR i 2007-2016. Det foreslås, at i alt 135 mio. EUR tages fra Euratom RP7 og SP7. Disse penge skal udelukkende anvendes og forvaltes af fællesforetagendet.

Tabel 3: Ressourcebehov til administration 2007-2016 for ITER og teknologiaktiviteter

XII	ADMINISTRATION (mio. EUR)				RP7/SP7 '07-'11
A		LØBENDE VÆRDIER OVER 10 ÅR		324	135
XII/XIII		<i>administration som % af fællesskabsbidraget</i>		10,3 %	10,5 %

De anførte tal er vejledende og betinget af godkendelse af budgetterne for Euratom-RP7 og -SP7 og følgende ramme- og særprogrammer.

5.2. Sammenfatning af de samlede ressourcebehov

Tabel 4: Sammenfatning af ressourcebehov

XIII	FÆLLESSKABETS SAMLEDE BIDRAG I 10 ÅR (2007-2016) (LØBENDE VÆRDIER) MIO. EUR					3.147
	Hvoraf	Ib	ITER			2.299
			Administration	81 %		264
	IXb		TEKNOLOGIAKTIVITETER			524
			Administration	19 %		60
			Administration i alt	10,3 %		324
FÆLLESSKABETS BIDRAG ÅR 11 TIL 35 (2017-2041) MIO. EUR					Faste værdier	Løbende værdier
XIV	I ALT				2.887	4.502
	Vb – Ib		ITER		1.684	2.626
			Administration	81 %	353	550
	Xb + XIb		TEKNOLOGIAKTIVITETER		770	1.200
			Administration	19 %	80	125
			Administration i alt	15 %	433	675

De anførte tal er vejledende og betinget af godkendelse af budgetterne for Euratom-RP7 og -SP7 og følgende ramme- og særprogrammer.

Tabel 5: Forslag vedrørende RP7/SP7 og RP8/SP8 (2007-2011 og 2012-2016) samt resterende balancer for perioden 2017-2041

Alle tal i løbende værdier (mio. EUR) og inklusive forventede ressourcebehov til administration						
Vejledende søgte bevillinger i Euratom RP7 og SP7 (2007-2011)						
			ITER	ÅRENE 1-5	(2007 – 2011)	1.096
			Teknologiaktiviteter			194
XV			I alt			1.290
Beløb, som der herudover skal søges om for perioden 2012-2016						
				ÅRENE 6-10	(2012 – 2016)	
			ITER			1.467
			Teknologiaktiviteter			390
XVI			I alt			1.857
Beløb, som der herudover skal søges om for perioden 2017-2041						
				ÅRENE 11-37	(2016 – 2041)	
			ITER			3.176
			Teknologiaktiviteter			1.325
XVII			I alt			4.502

De anførte tal er vejledende og betinget af godkendelse af budgetterne for Euratom-RP7 og -SP7 og følgende ramme- og særprogrammer.

Sammenfatning af forpligtelsesbevillinger (FB) og betalingsbevillinger (BB)

Udgiftstype	Punkt	mio. EUR	2007	2008	2009	2010	2011	2012 - 2016	I alt 2007-2016
-------------	-------	-------------	------	------	------	------	------	----------------	--------------------

Driftsudgifter⁵³

Forpligtelsesbevillinger (FB)	8.1	a	92,8	164,8	279,1	297,7	320,6	1.668,2	2.823,2
Betalingsbevillinger (BB)		b	46,4	64,4	134,2	185,4	265,6	1.392,1	2.088,0

Administrative udgifter inden for referencebeløbet⁵⁴

Teknisk og administrativ bistand (IOB)	8.2.4	c	15,3	27,5	28,9	30,9	32,6	188,8	324,0
--	-------	---	------	------	------	------	------	-------	-------

SAMLET REFERENCEBELØB

Forpligtelsesbevillinger		a+c	108,1	192,3	308,0	328,6	353,2	1.857,1	3.147,3
Betalingsbevillinger		b+c	61,7	91,9	163,1	216,3	298,1	1.580,9	2.412,1

Administrative udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet⁵⁵

Ikke relevant / kun Euratoms FORSKNINGSRESSOURCER

Samlede anslåede finansielle omkostninger ved foranstaltningen

Forpligtelsesbevillinger			108,1	192,3	308,0	328,6	353,2	1.857,1	3.147,3
Betalingsbevillinger			61,7	91,9	163,1	216,3	298,1	1.580,9	2.412,1

De anførte tal er vejledende og betinget af godkendelse af budgetterne for Euratom-RP7 og -SP7 og følgende ramme- og særprogrammer.

5.2.1. Forenelighed med den finansielle programmering

- ☒ Forslaget er foreneligt med den gældende finansielle programmering. Med forbehold af endelig godkendelse af budgetterne for RP7 og SP7 Euratom.
- ☐ Forslaget kræver omprogrammering af det relevante udgiftsområde i de finansielle overslag.
- ☐ Forslaget kan kræve anvendelse af bestemmelserne i den interinstitutionelle aftale⁵⁶ (dvs. fleksibilitetsinstrumentet eller revision af de finansielle overslag).

⁵³ Udgifter, som ikke henhører under kapitel xx 01 i afsnit xx.

⁵⁴ Udgifter inden for artikel xx 01 04 i afsnit xx.

⁵⁵ Udgifter inden for kapitel xx 01, som ikke henhører under artikel xx 01 04 eller xx 01 05.

⁵⁶ Se punkt 19 og 24 i den interinstitutionelle aftale.

Bevillingerne til det foreslåede finansieringsprogram vil blive taget fra forskningsrammeprogrammerne, som indgår i Kommissionens finansielle overslag for 2007-2013⁵⁷. Den foreslåede indsats løber over så lang tid, at der også må inddrages midler fra de følgende rammeprogrammer.

5.2.2. *Finansielle virkninger på indtægtssiden*

☒ Forslaget har ingen indflydelse på indtægterne

☐ Forslaget har finansielle virkninger - virkningerne for indtægterne er som følger:

5.3. **Personaleressourcer (fuldtidsækvivalenter) (herunder tjenestemænd, midlertidigt ansatte og eksternt personale) – se nærmere under punkt 8.2.1.**

	2007	2008	2009	2010	2011	2012 - 2016
Årlige behov						
Personaleressourcer i alt	175	205	216	228	238	238*

*Årligt gennemsnit.

6. **SÆRLIGE FORHOLD OG MÅL**

6.1. **Behov, der skal dækkes på kort eller lang sigt**

I Rådets beslutning af 29. oktober 2002 hedder det, at *"når beslutningen [om at realisere ITER-projektet] først er truffet, skal der ske en tilpasning af de europæiske Euratom-partners nuværende indsats inden for fusion og organisationsændringer, navnlig med henblik på fælles styring af EU's bidrag til ITER"*⁵⁸. Til effektiv varetagelse af Euratoms internationale forpligtelser over for ITER-organisationen, oprettes der et fællesforetagende for en periode på 35 år.

6.2. **Merværdien af Fællesskabets engagement og forslagens sammenhæng med andre finansielle instrumenter og eventuel synergi**

De opgaver der pålægges Euratom - hvor det ikke mindst gælder om at opfylde behovet for at anskaffe højteknologiske komponenter efter de fastsatte specifikationer og om at støtte de tilknyttede forsknings og udviklingsopgaver - har et sådant omfang og en sådan bredde, at det bliver nødvendigt at oprette en særlig enhed med status af juridisk person, der kan handle smidigt og reagere kvikt i et miljø præget af erhvervsforetagender.

⁵⁷ KOM(2004) 101.

⁵⁸ EFT L 294 af 29.10.2002, s. 74.

6.3. Forslagets mål, forventede resultater og øvrige indikatorer set i forbindelse med ABM-rammen

Forskning i fusionsenergi: Udvikling af videnbasen for ITER og virkeliggørelse af ITER som et stort skridt i retning af udviklingen af prototypereaktorer til el-værker, som er sikre, bæredygtige, miljømæssigt forsvarlige og økonomisk levedygtige. Der vil blive udviklet kvantitative og kvalitative indikatorer, der kan vise, hvordan anskaffelsen af europæiske komponenter til opførelsen og den videre drift af ITER, skrider frem.

6.4. Gennemførelsesmetode (vejledende)

Angiv nedenfor, hvilken eller hvilke metoder⁵⁹ der er valgt til gennemførelse af foranstaltningen.

☒ Central forvaltning

☒ Direkte af Kommissionen

☐ Indirekte ved delegation til:

☐ Forvaltningsorganer

☐ Nationale offentlige organer eller public service-organer

☐ Fælles eller decentral forvaltning

☐ med medlemsstaterne

☐ med tredjelande

☐ Fælles forvaltning med internationale organisationer (angiv nærmere)

I oplæggene til Euratoms RP7 og EP 7 foreslår Kommissionen, at der oprettes en juridisk enhed i form af et fællesforetagende efter traktatens artikel 45-51. Medlemsstaterne bliver medlemmer af fællesforetagendet og repræsenteret i dets bestyrelse; de stiller ressourcer til rådighed for dets virksomhed. Fællesforetagendet, hvor Euratom også er medlem af fællesforetagendet og repræsenteres med vetoret i bestyrelsen af Kommissionen, forvalter selv gennemførelsen af sit arbejdsprogram.

7. OVERVÅGNING OG EVALUERING

7.1. Overvågningssystem

Fællesforetagendet vil blive opstillet interne kontrolstandarder efter de samme principper som dem, der anvendes i Kommissionen. Der vil blive oprettet en intern revisionsenhed med reference til direktøren. Euratoms vetoret i fællesforetagendets

⁵⁹ Hvis der angives flere metoder, gives der en nærmere forklaring i afsnittet "Relevante bemærkninger" i dette punkt.

bestyrelse vil sikre, at forsvarlige overvågningsprincipper kan og vil blive overholdt, og at der kan gribes ind, hvis det bliver nødvendigt.

Desuden vil højtstående embedsmænd i Kommissionen løbende overvåge projektforvaltningen med årlige kontroller og under anvendelse af fælles præstationsindikatorer for forvaltningen. Der vil blive stillet tilstrækkelige ressourcer til rådighed for denne proces. De årlige resultater af denne gennemgang vil blive benyttet til at informere den øverste ledelse og som materiale i den flerårige vurdering.

7.2. Evaluering

7.2.1. Forudgående evaluering

Som det er praksis i Kommissionen, er der udført en forhåndsvurdering af syvende rammeprogram, som vil danne rammen om oprettelsen af fællesforetagendet⁶⁰. Derudover har Kommissionen gennemført en omfattende høring af alle berørte parter, ikke mindst CCE-FU⁶¹.

7.2.2. Forholdsregler efter en midtvejsevaluering eller efterfølgende evaluering (konklusioner, der kan drages af lignende tidligere erfaringer)

Under udarbejdelsen af de foreliggende forslag har Kommissionen taget hensyn til erfaringerne fra oprettelsen og afviklingen af Fællesforetagendet JET, som er oprettet efter Euratom-traktaten og efter manges mening verdens mest vellykkede fusionseksperiment.

7.2.3. Regler for fremtidige evalueringer og deres hyppighed

Årsberetningen skal gennemgå fællesforetagendets udførelse af arbejdsprogrammerne og bedømme resultaterne i forhold til målsætningerne og tidsplanen samt redegøre for risikoen ved de gennemførte foranstaltninger, fællesforetagendets ressourceanvendelse og dets almindelige drift.

Når ITER er ved at være opført (om otte-ti år), skal det evalueres, i hvilken udstrækning fællesforetagendet har nået de opstillede mål. Evalueringen kan bl.a. foregå ved brug af ekspertpaneler, stikprøveanalyser, casestudier og undersøgelser, længdesnitsundersøgelse af udviklingen, lønsomhedsanalyse eller videregående makroøkonomisk konsekvensanalyser.

8. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Der vil blive truffet passende forholdsregler for at forebygge uregelmæssigheder og svig, og de nødvendige skridt vil blive taget for at inddrive tabte, uretmæssigt udbetalte eller anvendte midler i overensstemmelse med forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95, nr. 2185/96 og forordning (EF) nr. 1073/1999.

⁶⁰ SEC(2005) 430

⁶¹ Rådgivende udvalg i tilknytning til Euratoms særprogram for forsknings og uddannelse inden for nuklear energi (fusion).

9. RESSOURCER

9.1. Finansielle omkostninger i forbindelse med forslagets mål

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

Beskrivelse af mål, foranstaltninger og output	2007		2008		2009		2010		2011		2012-2016		I ALT 2007-2016	
	Antal output	Samlede omkostninger	Antal output	Samlede omkostninger	Antal output	Samlede omkostninger	Antal output	Samlede omkostninger	Antal output	Samlede omkostninger	Antal output	Samlede omkostninger	Antal output	Samlede omkostninger
OPERATIONELT MÅL NR. 1: Opførelse af ITER		73,235		152,667		268,075		289,620		311,946		1.466,758		2.562,301
Foranstaltning 1.....														
- Output 1														
- Output 2														
Foranstaltning 2.....														
- Output 1														
Subtotal mål 1														
OPERATIONELT MÅL nr. 2: Teknologiaktiviteter		34,865		39,633		39,925		38,980		41,254		390,304		584,961
Foranstaltning 1.....														
- Output 1														
Subtotal mål 2														
OPERATIONELT MÅL nr. n¹														
Subtotal mål n														
SAMLEDE OMKOSTNINGER		108,100		192,300		308,000		328,600		353,200		1.857,062		3.147,262

Tal for 2007-2001: som søgt til Euratom RP7 og SP7.

vejledende tal for resten af tiårsperioden ifølge tabel 1 og 2.

De anførte tal er vejledende og betinget af godkendelse af budgetterne for RP7 og SP7 og følgende ramme- og særprogrammer.

9.2. Administrative udgifter

9.2.1. Personaleressourcer – antal og type

Stillings typer		Personale til forvaltning af foranstaltningen ved brug af eksisterende og/eller yderligere ressourcer (antal stillinger/fuldtidsækvivalenter)					
		2007	2008	2009	2010	2011	2012 – 2016*
Personale, der finansieres over art. XX 01 05		30	60	70	75	85	85
Kontraktansatte							
Andet personale ⁶² , der finansieres over art. XX 01 04/05	AD	105	105	106	113	113	113
	<i>Heraf i midlertidige stillinger</i>						
		54	54	56	62	62	62
	AST	40	40	40	40	40	40
	<i>Heraf i midlertidige stillinger</i>						
		31	31	31	31	31	31
I ALT		175	205	216	228	238	238

* Gennemsnitligt årligt personale i den femårige periode.

9.2.2. Kilde til personaleressourcer (vedtægtsomfattede)

Fællesforetagendets stillingsoversigt udarbejdes efter aftale med Kommissionen og i overensstemmelse med artikel 46, stk. 3, litra b, i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

- ☐ Stillinger, der i øjeblikket er afsat til forvaltningen af programmet, og som skal erstattes eller forlænges.
- ☒ Stillinger, der er forhåndsallokeret i forbindelse med APS/FBF-proceduren for 2007: **Der er søgt 85 nye midlertidige stillinger til RP7.**
- ☐ Stillinger, hvorom der skal ansøges i forbindelse med den næste APS/FBF-procedure.

⁶² Udgifter, der er medtaget i referencebeløbet.

- ☒ Stillinger, som skal omfordeles under anvendelse af eksisterende ressourcer inden for den pågældende tjeneste (intern omfordeling): **Der skal omfordeles 60 faste stillinger.**
- ☐ Stillinger, der er nødvendige i år n, men ikke forudset i APS/FBF-proceduren for det pågældende år.

Beregning

Grundlag: 114.000 EUR per ansat (tjenestemænd og midlertidigt ansatte; RP7-forslag omregnet til 2007-værdi). Stiger årligt med 5 % til inflation og forfremmelser.

Kontraktansatte sættes til 74.000 EUR hver (RP7-forslag omregnet til 2007-tal) og følger i øvrigt samme regler som ovenfor.

Personale, der forventes at arbejde i Japan som led i "den bredere strategi", sættes til 212.000 EUR hver.